No. 1383

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 7 NOVEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 6 November.

Het ontwerp van wet op het armbestuur, onlangs in de Kamers voorgedragen, heeft reeds van verscheidene zijde eene afkeuring ontmoet, die maar al te zeer gewettigd is. Het *Handelsblad*, voor zoover ons bekend is, is de eerste, die als verdediger optreedt. Wij willen niet zeggen, dat wij dit hadden verwacht; maar bekennen toch dat ons de hooge ernst verrast heeft, waarmede dit ontwerp van wet aannemelijk genoemd wordt; terwijl onmiddelijk daarop tot aanbeveling volgt veel van al wat de verwerping van dit ontwerp noodzakelijk maakt. Van beginselen is daarbij niet anders spraak, dan om ze op zij te schuiven met de aanmerking, dat het ontwerp eene proefneming is, die de kwestie meer zal toelichten. Wil men daardoor te kennen geven, dat het ontwerp daarom voor alle partijen nuttig is? Ziehier wat wij in het *Handelsblad* van 4 November lezen:

»Gelijk doorgaans het geval is bij hoog gespannen verwachtingen, zij worden zelden geheel bevredigd, en zoo gelooven wij ook, dat het onderhavige ontwerp velen zal teleurstellen, maar bij bedaard overleg toch aan de meeste bevoegde beoordeelaars aannemelijk zal voorkomen.

»In goeden ernst, kon men wel met eenigen grond gelooven, dat een zoo behoedzaam man, als de heer Thorbecke is, den Gordiaanschen knoop op eenmaal zou trachten door te hakken? Dat hij persoonlijk tegen de meening van hen gestemd was, die de geheele armverzorging aan de bijzondere en kerkelijke liefdadigheid wenschten over te laten, was van algemeene bekendheid. Maar zou hij zich daarom laten verleiden, om alles eensklaps tot de burgerlijke ambtenaren, onder dadelijk toezigt der gemeente-besturen, terug te brengen, en het Engelsche stelsel, meer of min gewijzigd, hier te lande in te voeren?

»De heer Thorbecke heeft ook in deze zaak getoond, staatsman te zijn; hij heeft de behoeften gepeild, hij heeft de bezwaren gewogen, hij heeft de meeningen getoetst, hij heeft zijne antecedenten geraadpleegd, hij heeft zijnen tijd ook aan deze zaak nuttig besteed, hij heeft de grondwettige bepalingen derwijze toegepast, dat het hoofddoel er door bereikt kan worden; hij heeft gebruik gemaakt van den voorbereidenden arbeid bij den staatsraad, aan het departement van binnenlandsche zaken, of door andere beoefenaren van het vak verrigt; hij heeft de groote beginselen meer in het voorbijgaan gehuldigd dan opzettelijk op den voorgrond gesteld; hij heeft aan andersdenkenden den tijd willen geven, om zich naar de nieuwe meeningen te voegen, en zelf den tijd willen nemen, om de werking der nieuwe maatregelen gade te slaan; in één woord, hij heeft een maatregel voorgesteld van *overgang*, een maatregel, die toelaat, om, na meerdere ervaring vooral uit statistieke bekendheid met de armen-zaken in ons vaderland te hebben opgedaan, òf aan de armverzorging nog meer den vrijen loop te laten, òf den invloed en de werkzaamheid der regering en van de openbare armbesturen meer uit te breiden."

Wij zijn voornemens het vraagstuk weldra breedvoerig te behandelen. Maar wij hebben nuttig geacht reeds nu te protesteeren tegen het ontwerp, als het verderfelijkst *in beginsel*, dat ooit in ons land is voorgesteld; dat wel is waar nu nog zeer gematigd is wat betreft het streven naar Staats-almagt, maar dat, zoo eenmaal door middel dier gematigdheid, die beginselen, die nu slechts in het voorbijgaan zijn aangewezen, door de wet mogen zijn toegegeven en gehuldigd, niet nalaten zal de ongelukkigste gevolgen te hebben. Naar onze overtuiging maken de beginselen, waarop het ontwerp rust, en die vrij duidelijk in de memorie van toelichting zijn aangegeven, inbreuk op het eigendomsregt der Kerk en daardoor op de Kerk en het bestaan der Kerk; inbreuk op de zelfstandigheid der partikuliere milddadigheids-vereenigingen; inbreuk zelfs eenigermate op het partikulier eigendomsregt, door aan de Staatsalmagt zekere regten te geven ten aanzien van testamentaire beschikkingen en de daaruit voortgevloeide armbesturen. Zij veronderstellen daarenboven in de Kerk en hare bestuurders gebrek aan kennis of aan zedelijkheid, en meenen dat de bedienaren van den Staat alleen verlicht en zedelijk genoeg zijn, om misbruik te verhinderen. Zij veronderstellen evenzoo bij partikuliere liefdadigheids-vereenigingen hetzelfde gebrek aan kennis of aan zedelijkheid, en organiseeren op groote schaal eene inquisitie, die, wij hopen het voor de eer en het heil van Nederland, hier te lande nooit ingang zal vinden. Wat ons betreft, wij aarzelen niet reeds nu te verklaren, dat wij ons tegen het wets-ontwerp, om deze en vele andere beginselen, zullen verzetten met al de kracht die in ons is, en dat wij, des noodig, geen enkel wapen, dat de wet ons aan de hand geeft, zullen ongebruikt laten, om de toepassing in ons land van zoo verderfelijke beginselen te weeren.

Wij vertrouwen evenwel, dat het niet noodig zal zijn daartegen zoo een hevigen strijd aan te vangen, waartoe wij in alle geval bereid zijn. Wij willen op onze beurt gelooven, dat het wets-ontwerp eene proefneming is, niet om te worden ingevoerd; maar om de opiniën te hooren. En wij vleijen ons daarom, dat het voorstel in de sektiën der Kamer zijn graf zal vinden.

De beweging in Engeland ten behoeve van Kossuth aangevangen, is onder meer dan één opzigt merkwaardig. Niet dat wij zouden meenen, dat zij beteekenend is. Integendeel zij is dat veel minder, dan wij verwacht hadden. En zoo daarin eene bijzondere beteekenis moet worden gezocht, dan vinden wij haar veeleer tegen dan voor Kossuth pleitend.

In de eerste plaats is het al zeer in het oog vallend, dat geen politiek man van eenige beteekenis zich in die beweging mengt. Van de lords ontmoet men bij Kossuth alleen Dudley Stuart, een vrij onbeduidend lid van het hoogerhuis; van het huis der Gemeenten treft men alleen Feargus O'Connor en Cobden aan; de eerste het partijhoofd der radikalen, de tweede de bestrijder van het beschermend stelsel in Engeland. En men heeft gezien hoe de goede lieden van Southamptons stedelijk bestuur in de verlegenheid waren over de tegenwoordigheid aan hun banket van dien heer O'Connor, die zij, op zijn Engelsch, door allerlei soort van kunstgrepen beletteden een woord te spreken, tot dat hij, dien strijd moede, de zaal verlaten heeft. Wat den heer Cobden betreft, zijne tegenwoordigheid heeft slechts gediend, om zijne politieke waarde niet weinig te verminderen. Buiten deze ontmoet men in de omgeving en aan de banketten van Kossuth niet alleen geene staatsmannen, maar zelfs geene lieden van eenig politiek gewigt.

En toch is de beweging groot, die Kossuth het *Hosanna* toeroept. Zij wordt levendig gehouden door lieden van de rijke en middelmatige burgerklasse, die, in vereeniging met de mindere klasse, den »Madgyaarschen held", zoo als zij hem noemen, een zegetogt door Engeland bereiden. Dat achter die lieden politieke mannen staan, om de beweging te besturen, lijdt geen twijfel, en men moet wel blind zijn, als men daarachter niets van de hand ziet van het *Foreign-office*, die de laatste omwentelingen in Europa met Engelsch goud heeft gevoed. Die rijke burgerlui, die aan het hoofd staan van de dwaze beweging, zijn een soort van lieden, zoo als men die op het vasteland niet kent. In Engeland bemoeit zich de burgerij met het vasteland weinig of niet. Zij heeft de verdienste van hare eigen konstitutie en wetgeving goed te kennen en te beoefenen; maar wat er in het buitenland omgaat, is haar vrij onverschillig, zoolang het den handel niet schaadt. Men gevoelt er niet de minste behoefte om zich bekend te maken met de volken van het vasteland, hunne regeringsvormen en hunne geschiedenis. Zij kennen, zoo lazen wij ergens dezer dagen, slechts drie volken: de Hollanders, waarvoor zij eenen traditioneelen eerbied gevoelen, die van den tijd der de Ruijters dagteekent, de Franschen, die zij haten, en de Amerikanen die zij versmaden. Er is daarin minder overdrijving dan men zou meenen. John Bull is te zeer met zich-zelven ingenomen, dan dat hij aan andere volken de eer van eenige waarde hecht. Onbekend met de buitenlandsche politiek, en zeker met de gebeurtenissen in Hongarije, die vrij ingewikkeld zijn geweest, was het gemakkelijk voor de drijvers die achter het scherm blijven, om in Kossuth den liberalen behoudsman van de Engelsche school te doen zien, die, met edele zelfopoffering voor de vrijheid van zijn land, goed en bloed zou hebben veil gehad, en als martelaar daarvoor zou hebben geleden. Met behulp van deze met de waarheid zoo geheel strijdige voorstelling, is het lord Palmerston gelukt, Oostenrijk door die verheerlijking van Kossuth te grieven, en zich zelven met Kossuth tegelijker tijd eene volks-ovatie te bezorgen. Want naast den kreet van: *leve Kossuth!* komt geregeld die van: *leve Palmerston!*

Het effekt van die beweging is voor het westelijkdeel van Europa bijzonder gering. Alleen de weerklank daarvan kan onder de ver afgelegene bevolking van Hongarije eenige onrust baren. En dat doel zal dan ook aan de beweging niet vreemd zijn. Want op verren afstand gaat het belagchelijke, dat aan de ovatie is verbonden, verloren, en blijft daarvan gewoonlijk alleen het feit overig, door de verbeelding en de kommentarien der faam verheerlijkt.

Wat Engeland zelf betreft, het is zeker op dit oogenblik het eenige land in Europa, waar zulke eene volksbeweging zonder eenig onmiddellijk dreigend gevaar kan plaats hebben. En toch maken wij de bedenking, of zij voor Engeland ook wel geheel zonder schade zal afloopen. Dat verheerlijken van een opstandeling, al is het ook, dat die opstandeling geheeten wordt tegen een tyran te zijn opgestaan, maakt de lagere volksklasse gemeenzaam met het denkbeeld van wettigen opstand, en die gemeenzaamheid, in een tijdstip, waarin de begrippen van tyrannij zich gemakkelijk vormen, is nergens minder dan in Engeland raadzaam, waar op den bodem der maatschappij het revolutionnaire element meer dan in geheel Europa gevonden wordt. De woelgeesten, die uit Engeland de anarchie in Europa voorbereiden, zullen niet nalaten het zaad der vernieling ook op Engelands grond uit te werpen.

Inmiddels overlaadt zich Englands goedhartige bevolking met bespotting, en Kossuth speelt daar een rol, die zijne revolutionnaire partijgangers in het eerst niet weinig in de verlegenheid heeft gebragt, toen zij zagen, hoe hij op Engelschen bodem slechts banketten van 1½ pond sterling aannam, en die van de mindere volksklas van de hand wees; hoe hij de Koningin van Engeland verheerlijkte en zelfs de Fransche revolutie scheen te laken. Dan men heeft weldra gezien, dat Kossuth, als staatkundig komediant, slechts eene rol speelt. De *Marseillaise* was aan de Fransche kust zijn lied; aan de boorden van de Teems zingt hij het: *God save the Queen;* hij blijft daarom niet minder de vriend van Mazzini, Ledru Rollin en Ruge. En een Engelsch radikaal heeft hem, in Londen, in eene ter zijner eer belegde vergadering, de bewondering doen deelen, waarmede hij vervuld is voor den grooten en edelen Mazzini, den voorstander der algemeene republiek en den gezworen vijand der Koningen en Koninginnen.

Men ziet het, niet alleen wordt het Engelsche volk belagchelijk door de zegepraal aan Kossuth bezorgd. Zijne partij, dat is de partij der revolutie, heeft haar aandeel in de mystifikatie, die de »Madgyaarsche held" als een ijverig najager van de volks-populariteit haar bereid heeft. En ook de heer Kossuth zal niet anders hebben gewonnen in de publieke opinie, dan om te konstateeren dat hij een knap komediant is. De Duitsche bladen hebben gemeld, dat Lord Palmerston aan het Hof van Weenen omtrent Kossuth zou hebben doen weten, dat de kwakzalverij in Engeland van korten duur zou zijn. Wij twijfelen er aan of dat woord wel door Lord Palmerston is gebezigd. Maar in alle geval de uitdrukking is juist. De beweging voor Kossuth is slechts kwakzalverij.

Bij de opening der Wetgevende Kamer te Parijs op ll. Dingsdag heeft de minister van binn. zaken, de heer de Thorigny, de Boodschap van den President der Republiek voorgelezen, waarin op de algeheele afschaffing van de wet op de verkiezingen wordt aangedrongen. De minister heeft tevens een wetsontwerp aangeboden, waarin de afschaffing van de wet van 31 Mei wordt voorgesteld. Hij heeft de *urgentie* voor dat ontwerp gevraagd. Zij is hem geweigerd, nadat dit voorstel door den heer Berryer bestreden en door den heer de Girardin verdedigd was.

Een Fransch blad verzekert, dat Lord John Russell li Dingsdag te Parijs verwacht werd. Het meent stellig onderrigt te zijn, dat de eerste Engelsche Staatsminister niet een plaisiertogtje doet, maar dat zijn bezoek een staatkundig doel heeft. De stap van Lord Russell zal zeer zonderling schijnen, en zij is zulks met er daad; want zij is veroorzaakt door den moeijelijken toestand, waarin de avontuurlijke politiek van Lord Palmerston Engeland gebragt heeft ten overstaan der Noordsche Mogendheden. Lord Russell komt in persoon den President der Fransche Republiek bezoeken, ten einde aan de Mogendheden te toonen, dat er tusschen Frankrijk en Engeland eene *volmaakte overeenstemming* bestaat. Indedaad, de Engelsche politiek moet in het buitenland al zeer slecht staan, dat men zijne hulp zoekt in zulk een uiterste toevlugt, die nog niet eens de kans biedt tot den uitslag, dien men verwacht.

Een Fransch blad deelt berigten mede uit Zwitserland van 30 Oktober, omtrent de verkiezingen voor den nationalen raad. Die verkiezingen, het zou kinderachtig zijn het te ontveinzen, (gelijk de radikale bladen doen) hebben eene onmetelijke meerderheid verschaft aan de ultra-radikale partij. Op 120 benoemingen telt zij er nagenoeg 100. De weinige konservatieven, die gekozen zijn, behooren meerendeels tot de kantons van het oude Zwitserland, die, spijt alle vervolgingen, aan de beginselen hunner roemrijke voorouders gehecht blijven. Daar de kieswet zeer willekeurig is en de meeste kans geeft aan de kandidaten der radikale partij, zoo hebben de konservatieven zich in onderscheidene kantons, als Genève, Friburg, Neuchatel, enz., van de stemming onthouden. Over het algemeen heeft het Zwitsersche volk aan de verkiezingen geen werkzaam deel genomen; in ettelijke kantons is de helft, in andere zelfs twee derde der burgers uit de republikeinsche kiesvergaderingen weggebleven!

Voor het kanton Bern zijn de verkiezingen bijzonder gewigtig geweest; het gold daar een strijd op leven en dood, tusschen de konservatieve regering en de revolutionnaire oppositie. Nadat deze laatste eene schitterende overwinning heeft behaald, zal de nederlaag der regering wel hare aftreding ten gevolge hebben. Van 6 Bernsche distrikten, hebben er 4 gestemd voor de kandidaten der oppositie. Wel is waar zou de ordelievende partij te Bern weldra het verloren terrein kunnen herwinnen, doch daartoe zou geestkracht, ijver en volharding worden vereischt, en die deugden ontmoet men zelden onder de konservatieven van onze dagen.

Het officieele Zwitserland zal dus gedurende drie jaar aan de radikale partij behooren; de revolutie zal weldra te Bern zegevierend binnentrekken. Men is het algemeen eens om te gelooven, dat de *Engelsche politiek* niet vreemd is aan de demokratische beweging, die zich sedert eenige maanden in het kanton Bern vertoont en die het heilloos resultaat der Bondsverkiezingen heeft voortgebragt: de roode komités ontvingen zooveel geld als zij maar noodig hadden. De Europeesche propaganda kent de gansche belangrijkheid van Bern in het geval eener algemeene krisis; zij hereidt zich daar eenen burg voor 1852. Ongelukkiglijk schijnen de kabinetten, die geroepen zijn de orde te verdedigen, niet zulk een vooruitziended blik te hebben, als het kabinet ter revolutionneering van het Vasteland.

Het voorstel van den heer van Eck is in de zitting van gisteren door de Kamer met aanzienlijke meerderheid aangenomen. Het luidt: »De Tweede Kamer verklaart in het belang der openbaarheid te wenschen, dat de bijlagen, zooals die steeds in het *bijblad* tot de *Staats-Courant* zijn geplaatst, daarbij worden behouden."

Men leest in den *Courrier de la Meuse:*

»De Eerw. heer Klaessens, pastoor van Buggerum bij Roermond, die in bedevaart naar Rome was vertrokken in de maand Augustus, is van daar in volmaakten welstand in zijne parochie terug gekomen.

»Gedurende het gehoor, dat hem de H. Vader op het Vatikaan verleende, en waarbij Pius IX hem met die vaderlijke goedheid ontving, die zich nimmer verloochent, vroeg de Eerw. heer Klaessens den pausselijken zegen voor zich en zijne gemeente, waarop de H. Vader allerminzaamst antwoordde: »mijn waarde pastoor, ik geef u mijnen zegen uit al de toegenegenheid mijns harten, en niet alleen aan u, die met eene zoo vrome bedoeling het graf der Apostelen zijt komen bezoeken, maar ook aan uwe goede gemeentenaren, aan uwen Bisschop, aan uwe eerwaardige ambtsbroeders en aan al mijne geliefde Limburgers."

»Deze laatste regels zullen, ongetwijfeld veel genoegen verschaffen aan onzen Hoogw. Prelaat en aan al de pastoors van ons bisdom; terwijl de bewoners van Limburg hun hart van vreugde zullen voelen kloppen, nu zij zien met welk eene vaderlijke goedheid de Stedehouder van Christus zich Limburg herinnert."

Men schrijft uit Monster: »Op 1 November is hier een nieuw pensionnaat voor meisjes geopend, waarin ook meisjes van 5 tot 6 jaren worden opgenomen. Deze inrigting, bij welke thans ook eene fraaije kapel is aangebouwd, heeft door vergrooting der lokalen, ruime en luchtige vertrekken, en beveelt zich aan door gezonde ligging. De religieuse dames, die zich met het onderwijs en de direktie belasten, geven alle waarborgen, dat haar onderwijs grondig zijn zal, en tevens geschikt om het karakter en het hart der haar toevertrouwde meisjes op te kweeken en te vormen volgens de grondregelen van onze H. Godsdienst; waarom deze Kostschool allezins aan katholijke ouders en voogden wordt aanbevolen." (*Zie onder de advertentie.*)

Te Amersfoort is bij herstemming tot lid van den stedelijken raad verkozen de heer T. J. Hondius.

Te Haarlem is tot lid van den raad dezer stad benoemd de heer E. Brink.

Z. M. heeft 1e Matthijs Poos, eervol ontslagen als burgemeester van Escharen, en als zoodanig benoemd Marten Poos, burgemeester van Gassel, met vergunning om die betrekkingen te vereenigen;

2e benoemd tot ontvangers der dir. bel. en acc.: te Angerlo, J. C. L. van de Graaff; te Westervoort, G. L. Wijnen; zijnde voorts de kantoren te Otterloo en Garderen ingetrokken en op den voet van *één* kantoor vereenigd, het eerstgemelde met dat te Eede c. a., onder voortdurend beheer van den heer Mr. E. Beek, ontvanger aldaar, en het laatstgenoemde met dat te Voorthuizen, onder voortdurend beheer van den ontvanger aldaar, den heer J. C. Bloem;

3e benoemd tot kassier in de bureaux van rentebetaling der nationale schuld, de heer W. A. Sickler, en tot praeceptor bij het gymnasium te Zutphen H. G. Michaëlis.

4e naar aanleiding van voorgenomen veranderingen in de indeeling der werkzaamheden bij het departement van Marine, aan Jhr. J. J. Quarles van Ufford, thans secretaris-generaal bij het gemelde departement en aan wien vroeger meermalen de interimaire waarneming van de ministerien van Marine en Kolonien is opgedragen geworden, met den laatsten December dezes jaars, een eervol ontslag uit zijne gemelde betrekking te verleenen, onder dankbetuiging voor zijne langdurige, goede en trouwe diensten aan den Lande bewezen en voorloopig onder toelegging van wachtgeld.

Z. M. heeft tot leden der Kommissie tot onderzoek der jaarlijksche algemeene rekening, aantoonende de hoegrootheid der koloniale remises in goederen en geld, en het gebruik van die remises gemaakt, benoemd de heeren: Mr. W. H. Cost Jordens en D. Borski, leden van de Eerste Kamer; Mr. A. W. Engelen en Mr. W. H. Dullert, leden van de Tweede Kamer; J. D. Graaf van Rechteren van Ahnem en Mr. J. T. Netscher, leden van den Raad van State; C. H. F. Baron Nahuys en O. W. Hora Siccama, leden van de Algemeene Rekenkamer. De Commissie zal, als secretaris, worden bijgestaan door den heer A. L. Weddik, waarnemend Secretaris-Generaal bij het Departement van Kolonien.

Van regeringswege is verzonden, om aan de belanghebbende kamers van koophandel en fabrieken te worden medegedeeld, eene circulaire van het departement der Treasury te Washington, van 18 September jl. betrekkelijk den vervoer van goederen van de eene haven der Vereenigde Staten naar de andere, langs de landengte van Panama enz.

Betreffende de droogmaking van het Haarlemmer-Meer, wordt berigt, dat, ofschoon de stoomwerktuigen tot ontlediging van het Meer, wegens het schoonmaken der stoomketels bij afwisseling buiten werking zijn gesteld en de gevallen regen vrij aanzienlijk is geweest, de waterstand van het Meer echter in October 8 duimen werd verlaagd; zijnde op den laatste dier maand gemiddeld op 3.62 el beneden Amsterdamsch peil bevonden, terwijl volgens de opgave van den 4 Oct. de middelbare stand op den laatsten September 3.54 beneden dat peil was.

Bij de provinciale commissie van onderwijs in Noord-Holland hebben zich, in hare najaars-vergadering van 13 Oct. jl. voor den *vierden rang* aangegeven 22 jongelingen, van welke 17 werden toegelaten en 5 uitgesteld tot nader onderzoek. De *derde rang* werd gevraagd door 14 jongelieden, meestal voorzien van den vierden rang; van deze 14 werden 9 toegelaten en 5 uitgesteld. 12 onderwijzers van den *derden rang* stonden naar den *tweeden rang*, die aan 8 hunner werd verleend. 11 personen werden onderzocht in *vreemde talen* en toegelaten met onderscheidene invulling. Tot het examen als *schoolhouderes* hebben zich aangeboden 19 personen, waarvan 3 zonder, de overige met de toelating tot het onderwijzen van eene of meer vreemde talen. Allen verkregen akte, naar bevind van zaken.

Men schrijft uit 's Hage aan de *Amsterdamsche Courant:*

»Ik verneem dat het overschot van den onlangs overleden Engelschen gezant alhier, in de volgende week welligt op 12 Nov. e. k. met statie zal worden gebragt naar een aan het Zieken liggend vaartuig, bestemd om het lijk naar Rotterdam te brengen. Van daar zal het naar Engeland worden vervoerd."

De jonge panggeran Dipo Negoro, de zoon van d[…] bekenden Djokjokartaschen prins van denzelfden naa[…] die van 1825 tot 1830 het Indische gouvernement […] veel moeite heeft veroorzaakt, is in de maand Julij l[…] met vrouw, kinderen en gevolg van Sumanap, w[…] hij verbannen was, naar Amboina getransporteerd. […] lijk bekend is, werd hem, na de Javaansche onluste[…] Lumanap als verbanningsoord aangewezen. Waarom th[…] daarin eene verandering gebragt is, is voor alsnog n[…] bekend geworden. (*Indië[r]*).

Wij vernemen, dat zich tegenwoordig hier te la[…] een jeugdige Javaan bevindt van uitstekenden aanle[…] en reeds tamelijk in de Hollandsche taal ervaren, […] komstig uit de Javaansche Christengemeente te Sidokare[…] die aanvankelijk te Nijmegen onderwezen wordt, m[…] het doel om later tot bode des Evangelies onder zij[…] landgenooten te worden opgeleid. (*Indiër*).

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag, 5 November.

In deze zitting heeft het nieuw benoemde lid, de h[…] Blaupot ten Cate, de bij de Grondwet gevorderde belof[…] en verklaringen afgelegd en daarna zitting genomen. Bij […] Kamer zijn ingekomen twee wets-ontwerpen tot het verleen[…] van het Nederlanderschap en een wets-ontwerp omtrent […] uitgifte van muntbiljetten, onder verband van schatkistbilj[…]ten. Door den commies-griffier, den heer Uijttenhooven, […] schriftelijk kennis gegeven van zijne benoeming tot eene […]dere betrekking. Door de Kamer is aan den commies-griff[…] op het door hem gedaan verzoek, zijn ontslag toegestaa[…] onder dankbetuiging voor de door hem met ijver bewez[…] diensten.

Door de Commissie van Rapporteurs is verslag uitgebrag[…] 1°. omtrent het wets-ontwerp tot aanvulling van het IV[…] hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1851; 2°. omtrent d[…] betreffende dadingen wegens kapitalen ten laste van gro[…] wegen in Limburg; 3°. omtrent dat tot vaststelling van h[…] 1ste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1852. De beraa[…]slagingen over beide eerste wets-ontwerpen zullen plaats he[…]ben op Woensdag den 12 November, terwijl voor de beraa[…]slaging over het laatste ontwerp nader een dag bepaald […] worden. Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad ov[…] het voorstel van den heer van Eck, betrekkelijk de inrigti[…] van het *Bijblad der Nederlandsche Staats-Courant*, welk voo[…]stel met 32 tegen 19 stemmen is aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Nov. Heden heeft de Wetgevende Verg[…]dering hare werkzaamheden hervat. In deze zitting […] voorlezing gehouden van de zoo lang verwachte Boo[…]schap van den President der Republiek.

Het aantal vertegenwoordigers was in deze eerste zi[…]ting reeds vrij aanzienlijk, en bedroeg meer dan 60[…] De nieuwsgierigheid was zeer hoog gespannen, toen d[…] leden van het nieuwe kabinet de zaal binnentraden[…] Nadat de Voorzitter, de heer Dupin, de zitting geopen[…] verklaard en kennis gegeven had, dat de generaal Tart[…] zijne demissie als lid der Vergadering indiende, beklon[…] de heer de Thorigny, minister van binnenlandsche zaken[…] het spreekgestoelte, om de Boodschap van den Preside[…] ter kennis der leden te brengen.

De Boodschap begint met een beroep op alle welg[…]zinden en vrienden des vaderlands, om gezamenli[…] weerstand te bieden aan de zamenspanning der dem[…]gogen, die zich niet alleen in Frankrijk, maar in gehee[…] Europa organiseert tegen de geheiligde grondslagen d[…] maatschappij.

Vervolgens geeft zij een overzigt van de in de laats[…] zitting der Wetgevende Vergadering volbragte werkzaam[…]heden, en slaat een vlugtigen blik op den verleden e[…] tegenwoordigen toestand des lands In dit overzigt wor[…] aangetoond wat door elk ministerie afzonderlijk is t[…] stand gebragt; maar er wordt ook bijgevoegd, dat […] nog veel te verrigten overblijft, waartoe de President […] medewerking der Vergadering verzoekt. Deze opsommi[…] van werkzaamheden doet eene onrustige beweging in […] zaal ontstaan, zoodat de voorlezing eenigen tijd mo[…] worden geschorst.

Het tweede gedeelte van des Presidents programm[…] heeft betrekking op de kieswet van 31 Mei. De Pre[…]dent betoogt, dat, volgens zijne meening, die wet, o[…]schoon noodzakelijk op het oogenblik dat zij werd aa[…]genomen, als eene manifestatie van de partij der or[…] tegen de anarchie, niet kan blijven bestaan bij de a[…]gemeene verkiezingen, die in 1852 zullen plaats he[…]ben. Drie millioen kiezers van de kiezerslijsten weg g[…]schrapt, twee derden der landelijke bevolking door d[…] kieswet van 31 Mei van hun stemregt beroofd; dit hee[…] in zijn oog een te groot belang, dan dat het niet do[…] de Wetgevende Vergadering in ernstige overweging zo[…] genomen worden. Gevolgelijk acht de President het te[…] slotte noodig, terug te keeren tot hetzelfde kiesstelsel, waaraan hij zelf zijne verkiezing te danken heeft.

Deze verklaring heeft vooral bij de regterzijde een h[…]vig misnoegen verwekt.

Na de voorlezing van de Boodschap, gaf de heer d[…]

Thorigny aan de Vergadering mededeeling van het wetsontwerp, waarbij de kieswet van 31 Mei afgeschaft en het stemregt alzoo aanmerkelijk uitgebreid wordt, voornamelijk door de hoofdbepaling dat de kiezers slechts 6 maanden in plaats van 3 jaar domicilie behoeven te hebben, om het stemregt te kunnen genieten. De minister vroeg onmiddellijk de *urgentie* voor zijn voorstel, maar er ontstond daarover eene levendige discussie. De heer Berryer bestreed de urgentie en eindigde met op het benoemen eener buitengewone commissie aan te dringen, die den toestand onderzoeken en vervolgens beraadslagen zou. De urgentie werd ondersteund door den heer Geraud, min. van openbaar onderwijs en den heer de Girardin. De min. de Thorigny bestreed het voorstel van den heer Berryer, strekkende tot het benoemen eener commissie; hij verklaarde dat de regering niet anders wilde dan hetgeen wettig was, en dat het kabinet bereid was om op alle interpellatien te antwoorden. Maar de Vergadering sloeg geen acht op deze verklaringen, en zij verwierp de urgentie, waarna zij in vrij hevige gemoedsspanning uiteen ging.

— De bonapartische vereeniging der Pyramiden is gisteren vergaderd geweest. De heeren de Montalembert, de Broglie, Daru en Odilon Barrot werden tot voorzitters benoemd. Er is een voorstel gedaan om pogingen aan te wenden ten einde de partij der meerderheid de versterken, en zich dienaangaande met de legitimisten van de straat Rivoli te verstaan.

— Heden werd eene plegtige H. Geest-mis opgedragen ter gelegenheid dat de geregtshoven van cassatie, van appèl en van eersten aanleg hunne zittingen hervatteden. Mgr. Sibour, aartsbisschop van Parijs, woonde deze godsdienstige plegtigheid bij, waar de leden der regterlijke magt in zeer groot aantal vergaderd waren.

— Een onzer dagbladen wil weten dat de reis van Lord John Russell naar Frankrijks hoofdstad een staatkundig doel heeft, doch stelt zijne lezers gerust aangaande de gevolgen van eene zamenkomst van Engelands eersten minister met den President der Fransche Republiek vermits Frankrijk toch nimmer zal instemmen met de illojale politiek van den Britschen minister van buitenlandsche zaken.

— Heden morgen zijn vele generaals en hoofd-officieren bij den President der Republiek ontboden, en met hem langen tijd in conferentie gebleven.

— In het laatst der vorige week is alhier het collegie van zoogenaamde *prud' hommes* geinstalleerd, nadat het door de gewone jaarlijksche verkiezing, welke door de vier raden van ambachten en fabrieken geschiedt, vernieuwd geworden was. Dit collegie heeft onder andere tot taak, de twistpunten over de nijverheid zakende, bijv. geschillen tusschen den fabriekant en het werkvolk, eene bemiddeling te beproeven. De overheidspersoon, die het nieuwe collegie installeerde, roemde daarbij de heilzame werking dezer jeugdige instelling; hij voerde aan, dat niet minder dan 7075 twistzaken in 1848, 9020 in 1849 en 12,112 in 1850 voor het collegie gebragt zijn, en dat een groot gedeelte dezer zaken (in 1850 niet minder dan 95 van elk honderdtal) door het collegie bemiddeld, en alzoo zonder inroeping van den gewonen regter tot schikking gebragt zijn.

MADRID, 30 Oct. H. M. Koningin Isabella II heeft 51 nieuwe senatoren benoemd, onder welke men opmerkt den markies de Valdegamas (Donoso Cortès) gezant van Spanje bij de Fransche Republiek.

— H. M. de Koningin van Portugal heeft een besluit genomen, dat veel genoegen heeft gegeven; de officieren der land- en zeemagt, die vroeger tot de royalistische partij behoorden, zijn op nieuw toegelaten om in het leger te dienen.

Betreffende de verkiezingen verneemt men, dat het comité van Terceira-Cabral zich veel moeite geeft. De hertog van Terceira leidde zelf als voorzitter eene kiezersbijeenkomst te Lissabon. H. M. was hierover zeer ontevreden.

— Een Engelsche brik, beladen met graan, de baai van Bitoya, op de kust van Marokko binnengeloopen zijnde, werd door de Mooren vermeesterd, een man gedood en de overigen gevangen genomen; wegens onderlingen twist over den buit, werd het schip en de lading bijna vernield. Twee stoombooten en een brik naar die plaats afgezonden, hebben eenige plaatsen beschoten en verscheiden kleine vaartuigen verbrand, doch er wordt niet gemeld of de gevangengenomenen zijn losgelaten.

(Volgens latere berigten, over Engeland ontvangen, heeft de *Janus*, onder bevel van luit. Powell, de roovers ingehaald, en het kwam tot een hevig gevecht, waarbij de bemanning van het Engelsche oorlogsvaartuig vele wonden bekwam, zonder de roovers te kunnen overmeesteren.)

ENGELAND.

LONDEN 4 November. Gisteren had alhier het aangekondigd demokratisch banket ter eere van Kossuth plaats in Highbury Bam-Tavern. De Hongaarsche demokraat was er wel is waar niet tegenwoordig, maar toch heeft hij zich een tijd lang aan het volk vertoond op een balkon van Copenhage-house, en bij die gelegenheid eene redevoering gehouden over de gewone themas. Hij betuigde zijne sympathie voor het eigenlijk gezegde volk, d. i. voor de werklieden, en somde op hoe hij in zijn leven al zoo voor de arbeidende klasse gestreden had tegen de *despoten*. Na die toespraak met een drievoudig *hoera* te hebben toegejuicht, ging het volk uiteen, doch eener stak het onder een driemaal herhaald geknor van afkeuring, een paar exemplaren van de *Times* in brand en verstrooide de asch in den wind.

Op het bovengemeld feestmaal in Highbury Bam-Taveru ging het vrolijk toe. Er waren 800 couverts. De heer Thornton presideerde en de heer Feargus O'Connor was er mede tegenwoordig. Alle banieren die bij den optogt gefigureerd hadden, versierden de zaal. Het orchest speelde de *Marseillaise*, het volkslied: *The Roast Beef of old England*, het Amerikaansche lied *Yankee Doodle* en eindelijk de *Kossuth marsch*. De President las een brief van Mazzini voor, waarin deze zijn spijt betuigde, dat hij de uitnoodiging te laat had ontvangen om er gebruik van te kunnen maken. Tallooze feestdronken werden uitgebragt, zoodat de gasten, goed bezorgd, vrij laat in den nacht uiteen gingen.

— Dat Lord Palmerston aan de Oostenrijksche regering eene nota heeft gezonden, waarbij de verzekering gegeven werd dat de Britsche regering ten eenen male vreemd was aan de bewijzen van belangstelling, waarmede Kossuth in Engeland ontvangen is, wordt door de half officieele *Oesterr. Correspondenz* bevestigd.

»De Engelsche minister van buitenlandsche zakan, zegt dat blad, heeft genoeg takt en gevoel van betamelijkheid gehad, om hetgeen in Engeland met Kossuth gebeurt, zoo veel mogelijk te verontschuldigen. Het schijnt trouwens van zelf te spreken, dat alle agenten der Britsche regering zich van de woelingen ter eere van Kossuth zouden onthouden. Intusschen was de verzekering daarvan volstrekt noodzakelijk om eene onaangename stoornis in de betrekkingen tusschen Engeland en Oostenrijk te vermijden. Zeer te wenschen ware het overigens, dat het tweede gedeelte der gedane toezeggingen — dat namelijk maatregelen genomen zouden worden om aan de openbare vereering van Kossuth zoo spoedig mogelijk een einde te maken — weldra met de daad vervuld mogt worden."

— Graaf Shrewsbury heeft eene som van 50 £ in zijn naam en van 100 £ uit naam zijner echtgenoote gezonden aan het komité tot organisatie van de Katholijke Universiteit; ook heeft hij 50 £ gezonden als eene bijdrage tot de Katholijke Associatie.

— De heer Fallon stelt zich kandidaat voor de verkiezingen van Wexford. Hij is een vijand van de wet tegen de katholijke bisschops-titels, staat de ware belangen van den landbouw voor en vraagt eene billijker verdeeling van de armen-tax.

— De studenten der Universiteit moeten spoedig een rector kiezen. De tegenwoordige rector Alison heeft minder kans dan Lord Palmerston, wien deze waardigheid meermalen is aangeboden.

— Iemand die van eene reis door de zuidelijke distrikten van Ierland terugkomt, geeft een treurig tafereel van de volslagen ontvolking, te weeg gebragt door de gestadige verhuizing in massa naar de overzijde van den Atlantischen Oceaan. Over eene uitgestrektheid van twaalf mijlen lands in het graafschap Waterford, is de bevolking geheel verdwenen; er was, zegt hij, op een rid van twee uren, geen menschelijk aanschijn te ontdekken; zelfs de honden waren verdwenen, en de streek had het voorkomen als of de pest alle sporen van inwoners had weggevaagd.

De landverhuizing is thans zoo groot, dat in den laatsten tijd bijna een duizendtal personen dagelijks het vereenigd rijk verliet. Er zijn dan ook reeds lieden, die in stede der overbevolking, waarover nog voor weinige jaren dikwerf geklaagd werd, de mogelijkheid van ontvolking des rijks duchten.

Volgens de opgaven der Staats-Commissie voor de landverhuizing, bedraagt het aantal landverhuizers, die in de 3 maanden, geëindigd met 30 September jl., de havens waar gouvernements beambten toezigt op de landverhuizing houden, hebben verlaten, niet minder dan 85,603, dat is 930 elken dag en 6510 in de week.

Deze verhuizing, in de mate van schier 1000 personen dagelijks is, zegt het officiëele verslag, waaruit de bovenstaande opgaven ontleend zijn, een in vele opzigten merkwaardig verschijnsel. De landman, inzonderheid de Iersche, verlaat den akker die, na de opheffing van het beschermend stelsel, niet langer den huurprijs kan opbrengen; en terwijl het vereenigd rijk onder het stelsel van handelsvrijheid voorbeeldelooze groote hoeveelheden levensmiddelen van buiten invoert, zendt het aanzienlijke massa's zijner inwoners naar het buitenland.

De geboorten en huwelijken in Engeland strekken echter, naar men verneemt, in toenemende mate tot aanvulling van het door de landverhuizing in Ierland geleden verlies, daar het overschot der geboorten, na aftrek der sterfgevallen in Engeland alleen, sedert het begin dezes jaars tot aan 30 September jl. reeds 170,411 bedraagt.

— De groote tentoonstelling te New-York zal op 15 April 1852 worden geopend.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 5 Nov. De vrees dat ten gevolge van het Pruissisch-Hanoversch toltraktaat, de Zoll-Verein gevaar zou loopen, is geheel geweken. Ook Oostenrijk laat voor het tegenwoordige zijne plannen van een meer uitgebreid tolverbond rusten.

— Terwijl Oostenrijk zijn leger inkrimpt, schijnt Pruissen het te gaan uitbreiden, en men berigt reeds, dat tegen de opening der Kamer eene verhooging van het budget van oorlog zal worden aangevraagd.

— Voor het Hertogdom Lauenburg zijn de grondregten afgeschaft, zoodat dit land thans zonder geschreven regt is, daar bij de invoering der grondregten de bestaande constitutie werd opgeheven.

— Ook de regering van Saksen-Weimar-Eisenach heeft thans het bonds-besluit van 23 Augustus jl. openbaar gemaakt, en bij eene verordening van 31 October de Duitsche grondregten in het groot-hertogdom voor afgeschaft verklaard.

— De *Pr. Ztg.* berigt uit Bazel, dat de nationale raad zou bestaan uit 25 conservatieven, 29 die tot het centrum behooren, en 36 radikalen. Als hoofden duidde men aan, voor de regterzijde de heeren Blösch en Ochsenbein (!!); voor het centrum Furrer en Muntzinger; voor de linkerzijde Escher en Stämpfli.

WEENEN, 1 Nov. Groothertog Konstantijn van Rusland is met zijne vrouw en talrijk gevolg, heden morgen alhier aangekomen.

ITALIE.

Volgens berigten uit Turijn van den 31 Oct. is aldaar den vorigen dag de eerste steen van een kerkgebouw voor de Protestanten gelegd.

Bij deze plegtigheid waren tegenwoordig de Eerw. Best een Waadtsch predikant, eenige heeren uit Waadt, de gezanten van Engeland, Pruissen en de Vereenigde Staten bij het hof van Victor Emmanuel, een Engelsch generaal en de architect Louis Formento. Dit is een nieuw bewijs hoe onderdanig Piemont zich aan Engeland betoont.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 Nov. Z. M. heeft gisteren de troepen der hoofdstad alsmede de burgerwacht in oogenschouw genomen. Het weder was echter zeer ongunstig. Des avonds was er groot diner ten hove.

— De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren eene korte zitting gehouden en zich tot heden verdaagd om haar bureau te vormen.

— De Senaat heeft de wijze geregeld, waarop de geloofsbrieven zullen worden onderzocht, en tevens bepaald, dat de commissien daartoe terstond zullen vergaderen. Heden houdt de Senaat eene openbare zitting.

— De alhier wonende Franschen van aanzien zullen morgen eene plegtige lijkdienst laten verrigten voor de rust der ziel van Mevr. de hertogin van Angoulême.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 November.

BEVALLEN (4 Nov.): M. A. C. Schaaf, geb. Luning, D. - S. H. Bekker, geb Zuidwijk, D. - G Schreuder, geb. Weers, D. - C. P. Ruys, geb. Londt, Z. - M. G. Meijjes, geb. Götte, D. - J. C. M. Leepel, geb. Sang, D.

OVERLEDEN (31 Oct.): H. van Daalen, 37 j. — (2 Nov.): J. H. Hoogbruin, 38 j. - C. L. Metzler, 61 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 November.

De gisteren avond gehoudene veiling van 23,000 stuks Huiden, is als volgt afgeloopen;

5515 stuks drooge Buenos-Ayres: 18 kav. verk. van 32 tot 42 cs.; 37 kav. opgeh. van 36 tot 43 cs. — 5359 stuks Dito Dito. 16 k. verk. van 32 tot 43 cs.; 34 k. opgeh. van 32 tot 43 cs. — 1293 stuks Caraques uit de hand verkocht: 2471 st. gezouten Fernambuck van 23 tot 28 cs., gedeeltelijk verk. en gedeeltelijk opgeh.; 3446 st. gez. Fernambuck beschadigd verk. van 15½ tot 26½ cs.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 4 Nov. Gerst verkocht: 130/2 ℔ Libau *f* 159 kon., 160 6/w.; 131/2 ℔ dito *f* 160 kont., *f* 161 6/w.

5 Nov. Rogge. 143/2 ℔ Coersche *f* 182 6/w. — Gerst. 129/2 ℔ Libau *f* 159 kont. — Moutwijn *f* 11,75; Jenever *f* 15,25; Amst. Proef *f* 16,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 5 Nov. Heden zijn verkocht: 4 a 500 b. Brazil en 200 b. Domingo *Koffij*; 300 k. blond Havana *Suiker*; 50/m. kilo brooden in papier RG. en 30/m. kilo Stamp RG.

LONDEN, 4 Nov. *Ruwe Suikers* 6 d. a 1 s. lager; heden werden verkocht 500 v. West-Ind.; 3989 z. Mauritius werden grootendeels omgezet tot 34 a 34 s. 6 d. voor goed-bruin; van 4270 z Bengaal werden 800 verkocht tot 40 s. a 40 s. 6 d. voor fijn wit. *Geraffineerd* stil.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		5 NOV. 4½ u. gebl.	6 NOV. 4½ u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		57⅛	57 1/16	57⅛	57 1/16
Dito Dito	3 »	66¾	66½	66⅝	
Dito Dito	4 »	88¼	88 1/16	88¼	88 1/16
Dito Obligatien O. I.	4 »	87⅜			
Amortis. Syndic.	3½ »	87⅝			
Handel-Maatschappij	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg	» »				
Aand. Holl. S. M.	» »				
Obligatien	» »				
BELGIË, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »		46⅛		
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	46½	46¼		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »	51	50 13/16		
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5 »	15⅛	15	15 1/16	
Dito Dito » 510	» »	15⅛	15	15 3/16	15
Dito Onbep. Stukken	» »	15¼	15 1/16		
Dito	3 »	38⅛			
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	34½	34¼	34 7/16	34⅜
Coup. *Ardoins*	» »	7¾	7⅝	7 11/16	
Passive	»	5 1/16	5		
Fransche Uitgest.	»		5		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4 »	33¾	33⅜	33½	
Dito Dito	» »	33⅛	32⅞	33 1/16	32 15/16
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	104⅛	104	104⅛	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	103	103		
Cert. bij dº. 1831 en 1833	» »		94¼		
Dito	4½ »	99¼	99¼		
Dito bij *Hope*	4 »	87⅜	87¼	87⅜	
Dito bij *Stieglitz en Cº.*	» »	87¼	87⅛	87¼	
Dito bij id. 5de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	5 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »		65	65⅛	
Cert. van dito	» »				
POLEN, Aand. à fl. 500	» »				
Dito met Lot. » 300	»				
AMERIKA, Bank-Actiën	»	2⅞	2⅞	2 15/16	
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	f				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	69¼	68⅛	68⅜	
Dito	2½ »				
Dito Nieuwe	2½ »	35⅝	34¾	35¼	
Dito Nieuwe	5 »	76⅛	75⅞	75⅞	75¾
Ween. Bank bij *Goll en Cº.*	» »		57		
Dito	4 »				
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito » 250	»				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5 »	88½			
Dito Leening 1843	5 »				
Dito £ 200	»		86¼		
PERU	4½ »				
MEXICO	5 »	23⅝	22½	22¾	22¾
VENEZUELA, 6 pCt. nu	3 »	34⅝	34¾	35	34¾
NEW GRENADA 6 pCt. nu	4½ »	14¾			
ECUADOR	»				
Grieken	5 »				

Weldadigheid 76½.

Bij tragen handel was de markt in onze Binnenlandsche flaauw gestemd, als ook de vreemde effecten, welke alle in dalende beweging zijn, voornamelijk Oostenrijksche, Spaansche, Portugeesche en Mexicanen, behalve Venezuela's, welke iets williger waren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 3 pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 15/16	Livorno	2/m.	f 38⅜
„	zigt	„ 56 5/16	Napels	„	„ 79¾
Bordeaux	2/m.	„ 55 9/16	Petersburg	„	„ 1,82½
„	½/m.	„ 56 13/16	Weenen	6/w.	„ 27¾
Madrid	3/m.	„ 243½	Augsburg	„	„ 35¼
Cadix	„	„ 244½	Frankfort	„	„ 98½
Seville	„	„ 241½	Hamburg	2/m.	„ 34 13/16
Bilbao	„	„ 242½	„	zigt	„ 35
Lissabon	„	„ 41⅜	Londen	2/m.	„ 11,77½
Porto	„	„ 41⅜	„	zigt	„ 11,85
Genua	2/m	„ 46¾	Rotterdam	„	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 5 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 49½; 5 pc. 95¾; 4 à 10, 5 pc. 99; Spanje Ard. 5 pc. 15¼; Binnenl. 3 pc. 34⅞; Coupons —; Rom. Leening 73⅛.

PARIJS, 4 Nov. Fransche 3 pc. 55,80; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 90,30; 5 pc. N. —,—; Schatk. 3,50; Bank-Actien 2100,—; Belg. 1840, 5 pc. 101½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. 91½; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 99,25; Spanje, Buitenl. 3 pc. 58¼; Binnenl. 3 pc. 35¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849 —,—; 1831 885,—; Haïti —,—; Rom. Leening 75¾.

MADRID, 31 Oct. Spanje 3 pc. —; Ardoins 5 pc. 16½; Uitg. Schuld —; Coupons 8⅛.

LONDEN, 4 Nov. Cons. kont. — a —; op tijd 97⅞ a 98; Braz. 87 a 89; 1829/39 85 a 87; 1843 — a —; Den. 3 pc. 77 a 78; N. L. 5 pc. 101 a 102; Ecuador 3 a 3½; Gren. 14½ a 15; Uitgest. 3½ a 3¾; Mexico 25 a 25¼; Peru 4 pc. 88 a 89; Uitgest. 41¼ a 41¾; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 33 a 34; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 111 a 112; (N.) 4½ pc. 101¾ a 102; Spanje 5 pc 20¼ a 20⅜; 3 pc. — a —; Coupons — a —; Passive 5⅛ a 5¼; Holl 2½ pc. 58¼ a 58¾; 4 pc. 89½ a 90; Venez. 35 a 37½; Uitgest. 12 a 12½.

WEENEN, 4 Nov. Met. 4½ pc. 84⅞; 5 pc. 91¼; Bank-Actien 1196.

BERLIJN, 4 Nov. Schuldbr. 3½ pc. 88⅛; Loten 120¾; Rusl. Stiegl. 4 pc. 91⅛; Pools. 4 pc. 82; Loten fl. 200 19¼; id fl. 300 114½; id. fl. 500 85.

HAMBURG, 4 Nov. Aand. Eng. Leen. 106¾; Stiegl. 4 pc. 88½; Spanje, Ard. 5 pc. 12½; Binnenl. 3 pc. 32¾.

FRANKFORT, 4 Nov. Met. 5 pc. 71⅞; 4 pc. 57; 2½ pc. 37¼; Bank-Actien 1134; Darmst. Loten fl. 50 82¾; id. fl. 25 23; Badensche Loten fl. 50 59¼; id fl. 35, 34½; Nassausche 25⅞; Holl. 2½ pc. 57⅛; Werk. Sch. 4 pc. 89½; Sijndic. 3½ pc. 89.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM 6 November. De kof, in het Vriesche gat gestrand, is weder afgebragt en naar Dokkum opgezeild, dezelve wordt gevoerd door Kapt. Haversmit? Het schip Stad Zierikzee, Kapt. Ochtman, zou tegen den 14 Sept. van de Chinca Eilanden naar Callao vertrekken.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Nov. J. Zuit, Twee Zusters, Londen. - T. Boomgaard, Margaretha, Frederikstad.

HELVOET, 5 Nov. Y. D. de Jonge, Hendrik, St. Petersburg. - E. H. Oldenburger, Johanna, Riga.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

CURAÇAO, Preciosa, Ouwehand: 90 ton Verfhout, 600 Huiden, 40 k. Sigaren, Kerkhoven en Continho; 1 k. Cochenille, W. I. Maatschappij; 7 v. Oranjeschillen, 1 p. Huiden, 4 z. Dividivi, Order.

ROTTERDAM.

CHERIBON, Macassar, Nap: 4,940 b. Koffij, 715 kann. Suiker, 499 sch, Tin, 1,063 boss. Bindr. N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 6 November in lading naar:

Keulen	W. van Ooijen, Vrouw Maria.
„	J. R. Wilson, Coln Nº. 3.
Mainz	B. Kirschreiber, Mainz Nº. 5.
Manheim	M. Rippert, Adolf Sander.
Weesel	J. H. C. de Graaf, het Vertrouwen.
Frankfort & Coblenz	J. Arnheiter, Frankfort Nº. 8.
Duisburg	W. Hoogeweg, Hoffnung.
Dusseldorp, Neus en *Urdingen*	W. van Woerkum, Jonge Hendrik.
Antwerpen, enz.	K. F. van der Vies (Stoomsleepdienst), Vertrekt 7 November.
Antwerpen, Brussel Gent. enz.	G. J. Koekkoek, de Goede Verwachring. Vertrekt 7 November.

AMSTERDAM, 5 November vertrokken naar:

Manheim	P. M. Itschert, Fortuna.

Rijnhoogte	ARNHEM	5 Nov.	1 el	80 duim
	KEULEN	5 „	8 vt.	4 „

ADVERTENTIEN.

KOSTSCHOOL VOOR MEISJES,

IN DE GEMEENTE MONSTER (*Westland*), **nabij 's Gravenhage.**

Deze inrigting wordt aan alle Godsdienstige Ouders aanbevolen, en is daargesteld met goedkeuring en op verlangen van de Hooge Kerkelijke Overheid.

Het onderrigt der Christelijke Leering en Godsdienst, als behoorende bij eene goede opvoeding, zal met alle zorg naar het vermogen der kinderen geregeld en voor het grootste deel door de Meesteressen gegeven worden; — zij zullen door deze mede worden aangespoord tot zedigheid, nederigen omgang, gedienstigheid en vlijt, om, overeenkomstig haren stand, aan zichzelven, aan betrekkingen en de maatschappij nuttig te worden.

De kinderen zullen onderwijs genieten in het Lezen, het Schrijven, de Hollandsche en Fransche Talen, Rekenkunde, Aardrijkskunde, Geschiedenis en den Briefstijl.

Voorts in alle Vrouwelijke handwerken, als: Wollen en Linnen Naaijen, Mazen, Stoppen, Kantdigten en Borduren; zoo mede in de Huishoudelijke Werkzaamheden, overeenkomstig haar vermogen en het verlangen der Ouders of Voogden.

Voor Kostgeld en Onderwijs wordt bepaald *f* 115 voor het geheele jaar, en wordt per drie maanden vooruit betaald; voor het bewasschen en beddegoed *f* 10; dit kan ook bij verkiezing door de Ouders bezorgd worden.

Geene kortingen voor afwezigheid zullen plaats hebben, uitgezonderd, wanneer de leerlingen om zware ziekten het gesticht moeten verlaten.

Men geeft drie maanden te voren kennis van het vertrek.

De kweekelingen mogen niet uitgaan dan met hare Ouders of derzelver plaatsbekleeders, en hiervoor wordt bepaald de eerste Donderdag van elke maand; doch in geval van geboden Heiligendag of verpligting van de H. Misse te hooren, zal daarvoor de tweede Donderdag bepaald blijven.

Aangaande de kleeding der Scholieren bestaat geene bepaling; slechts wordt er verzocht, dat zij, benevens eene genoegzame verschooning voor zes weken, en zindelijke kleeding, medebrengen een bovenkleed van zwarte merinos met pélérine, en een' strooijen hoed met donker groen lint; ook behooren zij voorzien te wezen van 6 servetten, 6 handdoeken, 3 paar slaaplakens en 3 kussensloopen.

Tot het bekomen van nadere inlichtingen gelieve men zich te adresseren aan de Kostschool, firma:

Mejufvrouw **M. J. RAAYMAKERS & Cie**, *te Monster*.

NB: Alle toezendingen aan bovengemeld adres geschieden vrachtvrij. (1476)

Te Huur voor brave R. K. Huisge[...] nen, tegen 1º. Mei 18[...] Eene welgelegen **HUIZINGE** met **TU**[...] in het midden van het Dorp *Ginneken*, Provincie *No*[...] *Brabant*, naast de R. K. Kerk, voorzien van de [...] eischte gerieven, en bevattende zes KAMERS, en z[...] voor eene matige huurprijs. Te bevragen bij den E[...] Heer Pastoor der R. K. Gemeente aldaar. Bri[...] *franco*. (14[...]

(1475) Het is bekend dat van de vroegste tijde[...] de kloosterlingen zich bijzonder toelegden de heelk[...] ten der kruiden te leeren kennen en door eene [...] reeks van op ondervinding steunende aanteekeningen[...] zij van den een of den ander overerfden, daaruit midd[...] wisten te bereiden, die wegens hunne bijzondere [...] neeskracht zich grooten roem verwierven. Onde[...] voortreffelijkste dezer kloosterartsenijen, behoort [...] zeker de **KARMELITER SPIRITUS**, in Dui[...] land bekend onder den naam van **MELIS**[...] **GEEST**, hier onder dien van **EAU DES CA**[...] **MES**, waarvan het geheim na de opheffing der k[...] ters in Duitschland in handen der kloostervr[...] MARIA CLEMENTINE MARTIN overging, van w[...] later hare gezellin MARGARETHA GRASS in erf[...] ontving en die thans als eenigste bezitster van he[...] heim ook alleen de **ECHTE KARMELIT**[...] **SPIRITUS** bereidt.

Hare weldadige kracht beweert zich naar de ge[...] nis van den geheimraad Dr. HARLUS in *Bonn*[...] gunstig bij krampachtige verzwakkingen van het ze[...] gestel en der spijsverteringsorganen, bij flaauwten,[...] vallen van beroerten, ongeregelde bloedsomloop, h[...] pijn en tandpijn en het vervangt, naar de getui[...] van Dr. KILIAN, met veel zekerder en aangen[...] werking in alle voorkomende gevallen, de HOFM[...] Droppen.

Het wordt uiterlijk door inwrijvingen en inad[...] en innerlijk met water vermengd gebruikt. Het [...] schadelijk ook als het verkeerd mogt aangewend [...] den. Bij bloedsaandrang en beroerten is het vol[...] onmisbaar.

DÉPÔTS.

Amsterdam, Verkoophuis.	Hoorn, L. B. Ruttenbe[...]
Amersfoort, Ferd. Meyer.	Hindeloopen, David de[...]
Arnhem, G. Holland.	Kampen, Mej. M. Voo[...]
„ G. W. Tikkel.	Leyden, A. Dirks.
Akkrum, Pieter K. de Groot.	Leeuwarden, S. P. Po[...]
Alkmaar, J. Brongers Gz.	Maastricht, Primavesi [...]
Apeldoorn, Bruno Tideman.	Middelburg, J. C. Kri[...]
Almelo, C. Rossmark.	Monnikendam, P. de Bo[...]
Batavia, S. D. Brandon.	Nijmegen, Gebr. Swem[...]
Breda, Wed. Wierix Folla.	Nieuwe Diep, T. Groe[...]
Bodegrave, J.R.C.E.Schlatman.	ko[...]
's Bosch, F. L. Welsch.	Paramaribo, D. W. G. [...]
Boxmeer, G. Muller.	
Bergen op Zoom, D. Pouwels.	Roermond, J. J. Rom[...]
Delft, J. T. Wagner.	Rotterdam, J. A. Klinge[...]
Delfzijl, A. W. C. Keyser.	Schiedam, Mej. A. B. K[...]
Dordrecht, J. Veth Jr.	Sneek, P. T. Potma.
Dokkum, A. Schaafsma.	Thiel, L. Ulfelder.
Gouda, A. Goedraad.	Tholen, T. J. Maas.
Gorinchem, H. Bodery.	Utrecht, Ferd. Meijer.
Groningen, C. Rikkers.	Veendam, S. Savenye[...]
Goes, C. Vreeke.	Wageningen, W. J. T[...]
Haarlem, J. Larsen.	Zutphen, J. H. A. War[...]
„ P. Karthaus.	Zwolle, A. A. v. d. K[...]
's Hage, Sack en Cº.	Zaandam, C. Traun.
Harlingen, P. L. Mirande Pz.	

BUITENGEWONE HOEDANIGHEID [...] **ZALF EN PILLEN VAN HOLLOW**[...]

tot het genezen van oude wonden en verzweringen[...]

Vier jaren geleden, kreeg Thomas Watkins, [...] spinner te Manchester, eene zware wonde aan d[...] door een slag van een der werktuigen van het f[...] Gedurende een geruimen tijd was hij onder de [...] deling der geneesheeren van het ziekenhuis, wel[...] van gevoelen waren dat niets dan het afzetten v[...] arm, het leven des lijders kon behouden, en d[...] deze bewerking niet wilde ondergaan werd hij [...] geneesbaar verklaard. Toen raadde hem zijne v[...] aan, eene dosis pillen en zalf van Holloway te [...] welke na weinig weken tijds de wond deden g[...] en den zieken na een zoo langdurig lijden gehee[...] stelden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen [...] *Doosjes Pillen* à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, [...] *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, [...] *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bek[...] W. C. VAN DORT te *'s Hage*, bij A. P. MILIUS [...] en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te [...] alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's E*[...] *ment*.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker [...]